

Kwaliteitsoptimalisatie van Ziekenhuisfysiotherapie

Rudi Steenbruggen^{1,2}

Promotoren: Paul Brand^{3,5}, Philip v.d. Wees¹. Copromotoren: Thomas Hoogeboom¹, Marjo Maas^{1,4}

¹ Radboudumc, Nijmegen; ² Saxion, Academie Gezondheidszorg, Enschede; ³ Isala, Zwolle; ⁴ HAN, Paramedische Studies, Nijmegen; ⁵ UMCG, Groningen

Introductie

Voor ziekenhuisfysiotherapie bestaat er geen specifiek kwaliteitssysteem. Omdat ziekenhuisfysiotherapie tijdens, voor en na een ziekenhuisopname, als belangrijke schakel wordt ervaren, is dit een ongewenste situatie. Een adequaat middel om zorguitkomsten en daarmee de positionering van fysiotherapie binnen het ziekenhuis te verbeteren, ontbreekt zodoende. Dit promotieonderzoek had als doel hier een eerste stap in te zetten, door te zoeken naar specifieke kwaliteitscriteria voor ziekenhuisfysiotherapie, methodes om kwaliteit te optimaliseren, en deze te bundelen in een eerste kwaliteitssysteem voor ziekenhuisfysiotherapie.

Methode

In het streven naar kwaliteitsverbetering van de individuele ziekenhuisfysiotherapeut werd de impact en toepasbaarheid van een kwaliteit-verbeterprogramma op de professionele ontwikkeling in patiëntcommunicatie onderzocht. Een kwaliteit-verbeterprogramma, zoals gebruikt onder eerstelijns fysiotherapeuten, werd aangepast voor ziekenhuisfysiotherapeuten door gebruik te maken van de tracermethode, een vorm van peer observatie en feedback. Zowel een mixed-methods design als een scoping review werden hierbij gebruikt.

In het streven naar optimalisatie van de kwaliteit van een afdeling ziekenhuisfysiotherapie werden de belangrijkste kwaliteitsindicatoren van de afdeling in de beleving van zowel ziekenhuisfysiotherapeuten en hun managers, als van de belangrijkste stakeholders van ziekenhuisfysiotherapie geïdentificeerd. Hiervoor werden kwalitatieve onderzoeksmethoden gebruikt. De gevonden sets van kwaliteitsthema's werden gebruikt als basis voor een design-based research om tot een kwaliteitssysteem te komen, om de kwaliteit van ziekenhuisfysiotherapie te optimaliseren.

Figuur; Systeem voor verbetering van de kwaliteit van ziekenhuisfysiotherapie. In de kern beheert de individuele professional de eigen kwaliteitsinspanningen in een persoonlijk portfolio, dat wordt gevoed door vier soorten kwaliteitsverbeteringsmethoden. Op afdelingsniveau coördineert het informatiesysteem alle activiteiten om de kwaliteit te waarborgen en te verbeteren. Indicatoren kunnen ook uit het ziekenhuis informatiesysteem worden gehaald. Het opzetten van een soortgelijk systeem op regionaal of zelfs nationaal niveau maakt wederzijdse benchmarks mogelijk.

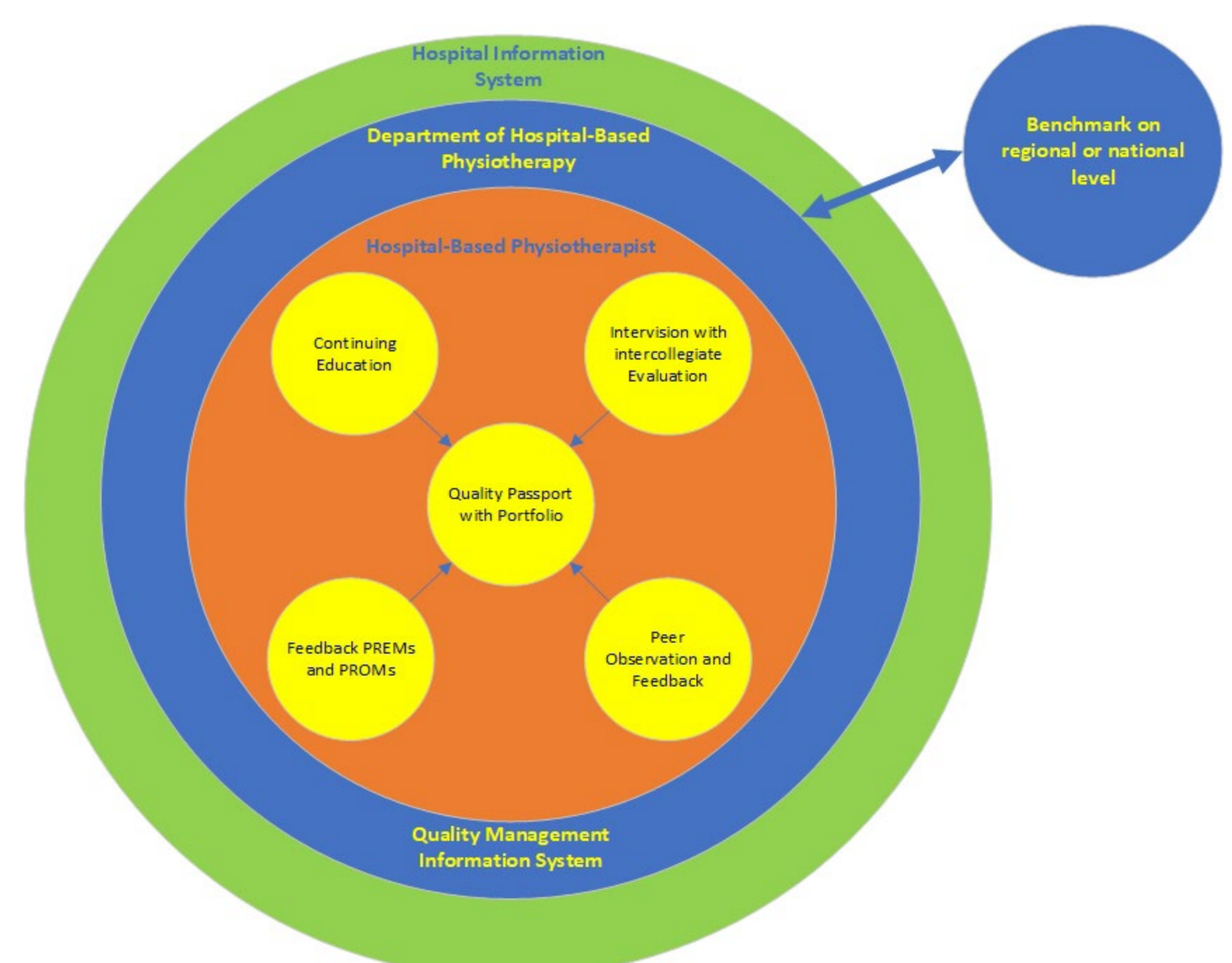
Resultaten

Op het niveau van de individuele ziekenhuisfysiotherapeut, lijkt het gebruik van de tracermethode met intercollegiale observatie en formatieve feedback om individuele kwaliteit te verbeteren, veelbelovend.

Bij zowel ziekenhuisfysiotherapeuten en hun managers, als bij de belangrijkste stakeholders van ziekenhuisfysiotherapie werden zeven sets van kwaliteitsthema's gevonden (tabel)

Kwaliteit van ziekenhuisfysiotherapie wordt volgens ziekenhuisfysiotherapeuten gekenmerkt door:	Kwaliteit van ziekenhuisfysiotherapie wordt volgens haar belanghebbenden gekenmerkt door:
een cultuur van voortdurend leren, verbetering en open dialoog	een menselijke benadering
de bevordering van de deskundigheid van het personeel in overeenstemming met de zorgvraag	context specifieke en actuele toepasbare kennis en deskundigheid
een planning & control cyclus om te werken aan het bereiken van doelen op korte en (middel) lange termijn, met een beleidsplan past binnen de kaders van het organisatiebeleid	het leveren van de juiste zorg op de juiste plaats en op het juiste moment.
een integraal onderdeel te zijn van het totale proces van de patiënt en het ziekenhuis	een proactief afdelingsbeleid waarbij de toegevoegde waarde voor het ziekenhuis transparant is
een patiëntgericht beleid	professionele ontwikkeling en innovatie vanuit een visie op wetenschap en ontwikkelingen in de zorg
ervoor te zorgen dat de fysiotherapeutische interventies van de werknemers van de hoogst mogelijke kwaliteit zijn	gemakkelijke toegang en een bewustzijn van de eigen en andermans positie binnen de interdisciplinaire samenwerking
het verzamelen van feedback over de prestaties bij belanghebbenden en medewerkers en het nemen van maatregelen op basis van deze feedback	zorgen voor een continuüm van zorg met inbegrip van pre- en postklinische zorg voor patiënten

Een kwaliteitssysteem voor ziekenhuisfysiotherapie werd ontworpen. Hierin lijkt een combinatie van diverse kwaliteit verbetermethoden wenselijk om zo kwaliteit completer te kunnen meten en voor- en nadelen in gebruik te nivelleren.

Contact:
Rudi Steenbruggen, PT MBA PhD
r.a.steenbruggen@saxion.nl

Institute for Health Sciences
Radboudumc